

Проблема розвитку маркетингу стейкхолдерів на підприємствах різних галузей економіки стає актуальною за рахунок розвитку мереж, необхідності гнучкого реагування на зміни які відбуваються в умовах мінливості, невизначеності, складності та багатозначності сучасного світу, а також нових можливостей, які надають цифрові технології у сфері оброблення великих масивів даних та способів зв'язку. Вона також пов'язана з необхідністю більш широкого погляду на задоволення потреб споживачів у зв'язку з тим, що зацікавлені сторони впливають на ефективність надання послуг, продажу товарів [2].

Відносини підприємств, організацій за стейкхолдерами на основі взаємної довіри, досягнення спільної мети є джерелом конкурентних переваг, які генерують фінансове зростання, ефективно забезпечення ресурсами, а також зниження ризиків функціонування підприємств і умов мінливості та невизначеності зовнішнього середовища.

Список використаних джерел та літератури:

1. Куденко Н. В. Стратегічний маркетинг : навч. посібн. / Н. В. Куденко. – К.: КНЕУ, 2010. – 152 с.
2. Кіндрацька Г. Стратегічний менеджмент: навч. посібник / Г. Кіндрацька. – К.: Знання, 2011. – 366 с.
3. Телетов О. С. Маркетинг у промисловості: монографія / О.С. Телетов. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 248 с.

Ю.С. Байер

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день банківська галузь в Україні функціонує за невизначених умов. Банки працюють залежно від ризикової ситуації на валютному ринку, військових дій на сході країни, а також на їхню діяльність вплинула анексія Криму. Вказані дестабілізаційні фактори негативно позначаються на результатах роботи комерційних банків і спричиняють додаткові загрози їхній фінансово-економічній безпеці.

Враховуючи глобалізацію фінансових ринків і зростаючу конкуренцію з міжнародними банками, особливої актуальності та наукової значущості набуває проблема удосконалення фінансово-економічної безпеки банківської системи України. Щоб своєчасно забезпечити стабільність і незалежність комерційних банків, попередити виникнення ймовірних загроз на сучасному етапі розвитку економіки країни, необхідно чітко усвідомити й оцінити їх рівень.

Питання безпеки банківської системи у своїх дослідженнях розглядали як зарубіжні, так і вітчизняні науковці, зокрема В.А. Аленін, О.І. Барановський, М.І. Зубок, О.А. Кириченко, Т.В. Сусуловська, В.А. Шурпаков та ін.

На думку В. Шурпакова, надійність банку – основний елемент банківського менеджменту, а тому повинен включати організаційні запобіжні заходи [8]. Від їх ефективності залежать практично усі напрями банківської діяльності. Така безпека вирізняється багатофункціональними і комплексними рисами.

Захист банківської системи – організація заходів щодо запобігання можливих загроз активній діяльності банку. Розміри та наслідки їх реалізації надто непередбачувані.

Науковці-економісти О.А. Кириченко і Т.В. Сусуловська, узагальнивши відомі наукові підходи до безпеки банківського бізнесу, дійшли висновку, що вона складається з організаційно побудованих та технологічно вивірених систем контролю/аналізу банківських операцій [7]. Дослідник банківської справи В. Аленін наголошує на найважливішому аспектові банківської держбезпеки – економічному, який охоплює суспільну і державну сфери, інтереси господарюючих суб'єктів, а також визначає характер і напрями їхніх дій. Усі інші аспекти безпеки відіграють другорядну роль [1, с. 21].

М.І. Зубок [6] пояснює безпеку банківської системи як певний стан стійкої життєдіяльності, за якого забезпечується реалізація мети банку та основних його потреб; властивість своєчасно, адекватно й ефективно реагувати на внутрішні і зовнішні дестабілізуючі чинники, незалежно від умов праці; спроможність захистити власність, імідж, функціонування банківської установи.

Становлення та розвиток науки про сучасну банківську безпеку характеризувалися деякими ускладненнями, а саме в забезпеченні захисту нових технологічних напрямів банківської діяльності. Останніми роками було проведено багато досліджень щодо злочинів проти комерційних банків. Проте ними опікувалися правоохоронні органи, не даючи можливості банкам взяти участь у вирішенні проблемних питань, створенні ними адекватних систем безпеки. Вищеозначена ситуація суперечить реальним фактам і об'єктивним практичним потребам. Забезпечення банками захисту свого майна й інфраструктури від кримінальних посягань не має достатнього наукового і методичного обґрунтування. Внаслідок цього й виникає особлива потреба в практичних рекомендаціях щодо побудови ефективної системи безпеки банків, включаючи основи її формування, правове забезпечення, концептуальне і робоче проектування, а також управління службою безпеки. [4, с. 9–10].

Підвищена увага до даної проблематики зумовлена унікальністю банків, їх особливим місцем і роллю у фінансовій системі. Так, комерційні банки – це найбільш активна/мобільна ланка сфери обігу та високопрофесійні учасники різних сегментів фінансового ринку, які формують ринки кредитів, цінних паперів, валютний ринок країни, гарантують функціонування товарних, фондових і валютних бірж, володіють необхідною інформацією про фінансовий стан підприємств і організацій, кон'юнктуру фондового, кредитного і валютного ринків [5, с. 38].

У країнах з фінансовими системами, зорієнтованими на банківські установи (до їх переліку входить і Україна), останні стають унікальними «локомотивами» економічного зростання. Унікальність банків вбачається в тому, що вони одночасно є грошово-кредитними інститутами (разом із центральним банком й іншими депозитними структурами), фінансовими посередниками (співпрацюючи із страховими компаніями, пенсійними й інвестиційними фондами) і третіми особами на ринку цінних паперів (з професійними учасниками). Вони – провідні гравці на валютних біржах, у сфері міжнародних розрахунків. В основі їх активності лежать традиційні посередницькі, кредитні (за своїм змістом) операції, що дає підставу розглядати банки саме як особливий вид фінансових посередників.

Підвищення економічної безпеки банківської системи необхідне передусім тому, що банківська діяльність підтримує майнові інтереси необмеженої кількості суб'єктів, а завдяки своїй специфіці спроможна впливати на економічні процеси в країні загалом. Зазначені обставини є цілком аргументованою передумовою встановлення для банків більш жорстких методів правового й економічного регулювання, державного управління з метою забезпечення економічного захисту, порівняно з іншими суб'єктами підприємницької діяльності. Державній банківській системі суттєво підпорядковується стан національної валюти, її купівельні можливості, маючи першочергове значення для суверенітету України.

Без досягнення необхідного рівня економічної безпеки банківської системи неможливо здійснити державні економічні, соціальні, політико-правові, екологічні та інші програми/проекти. Вирішення перелічених завдань можливе лише за умови здійснення ефективного й безпечного державного управління банківською системою [3, с. 25].

Тож, важливою складовою фінансової, а також національної, безпеки є фінансовий захист банку, який визначається збалансованою стійкістю до впливу різноманітних загроз, умінням реалізовувати передбачені завдання, навичками генерування обсягу фінансових ресурсів задля продуктивної діяльності.

Тому систему фінансової безпеки необхідно об'єднати з системою банківського управління для здійснення контролю над непередбачуваними ризиками, ухвалення своєчасних та обґрунтованих рішень. Оновлена структура повинна базуватися на принципах безперервності, комплексності, конфіденційності, мінливості, обачності, об'єктивності, оперативності та системності, на інтерпретації результатів, щоб забезпечити антикризову та результативну роботу банку.

Список використаних джерел та літератури:

1. Аленин В.В. Банковский сектор региона и его экономическая безопасность / В.В. Аленин // Деньги и кредит. – 2000. – № 10. – С. 20–21.

2. Барановський О. Безпека банківської сфери / О. Барановський // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 6. – С. 20–27.
3. Бриштелев А. Теоретико-методологические основы экономической безопасности банковской системы / А. Бриштелев // Банковский вестник. – 2009. – № 4. – С. 23–30.
4. Гамза В.А., Ткачук И.Б. Концепция и система безопасности банка. – М.: Изд-во Шумилова И.И., 2003. – 109 с.
5. Горелова Л.В. Управление финансовыми рисками как фактор стабильности экономики / Л.В. Горелова, С.Н. Косов // Вестник Екатеринбургского института. – 2011. – № 3. – С. 38–43.
6. Зубок М.І. Безпека банків: навч. посіб. / М.І. Зубок. – К.: КНТЕУ, 2002. – 306 с.
7. Кириченко О.А. Фінансова безпека кредитних спілок України / О.А. Кириченко, Т.В. Сушуловська // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2009. – № 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvldu_e/2009_1/09koaksu.pdf
8. Шурпаков В.А. Проблемы методологии анализа банковской безопасности [Електронний ресурс]. – Режим доступа: www.fact.ru/www/shurpakov11.html

Науковий керівник: професор кафедри менеджменту та економічної безпеки,
д.е.н., доцент Зачосова Н.В.

И.А. Белик

Гомельский государственный университет имени Франциска Скорины

ОЦЕНКА ПЛАТЕЖЕСПОСОБНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ НА ОСНОВЕ РЕГРЕССИОННОГО АНАЛИЗА

Одним из самых важных показателей, характеризующих финансовое состояние предприятия, является его платежеспособность. Платежеспособность предприятия – это его способность своевременно погашать свои платёжные обязательства. В свою очередь она является внешним проявлением положительного финансового состояния организации, её экономической устойчивости. По сути, платежеспособность характеризует в определённой степени выживаемость организации, поскольку при наличии длительной во времени и устойчивой неплатежеспособности к ней применяют процедуры экономической несостоятельности (банкротства). Поэтому анализ платежеспособности и прогнозирования возможной несостоятельности предприятия необходим не только самой организации для характеристики финансовой деятельности, но и внешним инвесторам, кредиторам, поставщикам ресурсов.

В мировой практике для оценки финансовой устойчивости и вероятности банкротства организации давно существуют и успешно применяются количественные модели Э. Альтмана, Р. Таффлера, У. Бивера, Р. Лиса, Г. Спрингейта, качественная модель А-счёта Аргенти и другие. Однако применение всех этих моделей для предприятий белорусской экономики крайне затруднено из-за наличия таких обстоятельств, как устаревание использованных данных для этих моделей, отсутствие среди них какой-либо наиболее эффективной (универсальной) и практическая невозможность их применения для отражения реального состояния белорусских предприятий [1]. В настоящее время существует настоятельная потребность в разработке эффективной модели оценки платежеспособности и возможного банкротства предприятия.

Для оценки влияния показателей, отражающих текущее финансовое состояние предприятия, на текущий уровень платежеспособности P , можно использовать линейную модель множественной регрессии.

При построении множественной линейной регрессионной модели в качестве переменных были выбраны показатели, характеризующие уровень платежеспособности предприятия (P).

Факторами, или независимыми переменными, объясняющими результат, являются:

– рентабельность активов (X_1), т.е. отношение прибыли от реализации продукции (работ, услуг) к балансовой стоимости всех активов предприятия;